

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ

Правила и процедура

**за организация, изпълнение, наблюдение
и оценка на научноизследователски проекти
в рамките на научноизследователска сесия
на Центъра за научни изследвания, трансфер
на технологии и защита на интелектуалната
собственост в АУ – Пловдив**

Пловдив, 2020 г.

ГЛАВА I. ОБЩИ ПРАВИЛА

Чл. 1. Цел и задачи на Правилата и процедурата.

(1) Правилата и процедурата по организация, изпълнение, наблюдение и оценка на конкурсите за научноизследователски проекти, финансирани с целево отпуснати от държавния бюджет средства, са разработени в съответствие с изискванията на ЗВО, Наредба № 3 от 27.11.2015 г. за условията и реда на планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художествено-творческа дейност, обн. ДВ, бр. 94 от 04.12.2015 г., в сила от 04.12.2015 г., и Правилника за научноизследователската дейност на АУ – Пловдив.

(2) Основна цел на правилата и процедурата е да се установят необходимите предпоставки за издигане на нивото на научноизследователската работа в АУ чрез:

- стимулиране на творческата активност на всеки член на колектива за участие в конкурси за разработване на научни и научноприложни задачи;

- осигуряване на достатъчно пълна, справедлива и компетентна оценка на резултатите от научноизследователската работа на членовете на колектива;

- създаване на обективна база за управление и контрол на научноизследователската работа в АУ, финансирана с целево отпуснати от държавния бюджет средства.

ГЛАВА II. ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА СЕСИЯ НА ЦНИТТЗИС

Чл. 2. (1) УС на ЦНИТТЗИС разписва „Процедура за провеждане на научноизследователска сесия на ЦНИТТЗИС, съдържаща следните стъпки:

1. УС на ЦНИТТЗИС на АУ обсъжда и приема решение за откриване на процедура за ежегоден конкурс в края на предходната година. Конкурсът и графикът за изпълнението му се обявява в началото на новата година.

2. В решението на УС се упоменават приоритетните научноизследователски и приложни направления на сесията, по които в съответствие с раздел III, чл. 5 на Наредба № 3 трябва да се кандидатства на конкурсен принцип и могат да обхващат:

- а) проекти за научни изследвания или художествено-творческа дейност в областите на науката или изкуството, в които държавното висше училище подготвя студенти и докторанти;

- б) проекти за подготовка за участие в международни научни програми;

в) допълнителна финансова подкрепа към текущи научни проекти или проекти за художественотворческа дейност, финансирани от национални или международни научни организации;

г) проекти за частично финансиране на научни или творчески форуми;

д) проекти за провеждане на културни мероприятия – концерти, изложби, постановки и други прояви, свързани с художественотворческа дейност;

е) инфраструктурни проекти за провеждането на качествени и конкурентоспособни научни изследвания в държавните висши училища.

(2) В изпълнение на чл. 5, т. 3 на Наредба № 3 УС на ЦНИТТЗИС може да насочи средства в размер не по-голям от 30% от отпуснатите средства за присъщата научна или художественотворческа дейност в постоянна партида „Текущо финансиране и подпомагане“ за:

а) подкрепа на текущи международни програми и проекти;

б) международни програми и проекти, за които не се признава за разход начисленият ДДС;

в) съфинансиране на собствени и национални проекти от други организации;

г) заплащане на лицензи за софтуерни продукти по текущи научни проекти;

д) абонаменти за достъп до международни бази данни;

е) поддръжка на патенти и други права на интелектуална собственост по текущи или успешно завършили проекти;

ж) изплащане на членски внос в международни научни и професионални организации по текущи или успешно завършили проекти;

з) изготвяне на стратегии и програми за развитие на научните изследвания;

и) наеми за експозиции в научни или художествени изложби по текущи или успешно завършили проекти;

й) издателска дейност на АУ, включително списание „Аграрни науки“ и „Научни трудове“ на АУ.

(3) Приоритетните направления в конкурсната сесия за научни изследвания трябва да се актуализират всяка година и трябва да бъдат съобразени с националните стратегически документи за НИД, стратегията за НИД на АУ, съвременните научни направления на Европейското научно пространство, както и да отчитат съществуващата научноизследователска инфраструктура в АУ и капацитета на изследователския и помощен персонал в АУ.

(4) В решението на УС се упоменава задължително график за провеждане на сесията, който се публикува на страницата на АУ, секция *Наука*, в секция *Новини* и на страницата на ЦНИТТЗИС.

(5) Графикът трябва да бъде съобразен с решението на УС на ЦНИТТЗИС за годишното разпределение на средствата във фонд „Научни изследвания“ на АУ, както и със спецификата на приоритетните научни направления за текущата година.

(6) Графикът се съгласува с ректорското ръководство и следва да включва следните последователни дейности:

а) заповед на ректора на АУ – Пловдив за обявяване на нова конкурсна сесия на ЦНИТТЗИС при АУ, публикувана на интернет страницата на АУ;

б) публикуване на системата за организиране и провеждане на конкурс за проекти, целево финансирани от държавния бюджет, на интернет страницата на АУ, секция ЦНИТТЗИС;

в) насрочване на заседание на УС на ЦНИТТЗИС за отчитане на текущи проекти от предходни години и сключване на допълнителни споразумения за тези проекти;

г) определяне на конкретен срок за разработване и представяне към УС на ЦНИТТЗИС на нови научни и приложни проекти за текущата година;

д) класиране на новите проекти от УС на ЦНИТТЗИС след представени рецензии от назначените от оперативния ръководител на УС оценители и след консолидиране на мненията на членовете на УС в негово окончателно становище, сключване на договори с работния колектив на новите одобрени за финансиране проекти;

е) публикуване на срокове към ръководителите на текущи проекти за изготвяне на отчети и междинен контрол;

ж) публикуване на срокове към ръководителите на текущи проекти за изработване и представяне пред УС на ЦНИТТЗИС на информационен лист за популяризиране на резултатите от научните проекти.

(7) Решението на УС за обявяване на научноизследователска сесия се утвърждава с обикновено мнозинство от членовете на УС, присъстващи на заседанието.

(8) УС на ЦНИТТЗИС определя критериите за избор и класиране на проекти.

(9) Определените или променени критерии влизат в сила за съответната конкурсна процедура, ако са определени, респ. променени, не по-късно от датата на откриване на процедурата.

ГЛАВА III. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ В КОНКУРСИ НА ЦНИТТЗИС

Чл. 3. Условия и ред за финансиране на проекти в конкурса за нови научноизследователски проекти:

(1) Съгласно с Наредба № 3 ръководител на научноизследователския или творческия колектив е преподавател от държавното висше училище, който притежава образователната и научна степен „доктор“ и доказана научна компетентност и опит, съответстващи на целите на проекта.

(2) Предложенията за финансиране на научноизследователските проекти трябва да бъдат придружени с протокол от катедрен съвет.

(3) В протокола се препоръчва да бъде упоменато как съответният проект ще съдейства за академичното израстване на членовете на колектива.

(4) Предложенията за финансиране да включват описание на вида на научната апаратура и оборудване, както и друга присъща научна инфраструктура, които се предвижда да бъдат закупени със средства на проекта, ясно обозначение на мястото и отговорника за апаратурата и оборудването в съответната катедра на АУ, както и достъпа до тях и устойчивото им ползване.

(5) Предложенията за проекти трябва да бъдат представени в 1 хартиен екземпляр и изпратено електронно копие на секретаря на ЦНИТТЗИС.

(6) Договорите за изпълнение са със срок от една до три години.

Чл. 4. (1) Условия и ред за финансиране на проекти в конкурса „Подкрепа на докторски програми”.

1. УС определя ежегодно по кои научни специалности докторантите могат да участват в конкурса;

2. УС определя ежегодно рамките на финансирането за един проект и изискванията за използване на средствата в съответствие с финансовия план на проектното предложение. Задочните докторанти по одобрените научни области се финансират с половината от сумата, предвидена за редовните докторанти.

Чл. 5. (1) Условия и ред за финансиране на проекти в конкурса „Инфраструктурни проекти”.

1. УС на ЦНИТТЗИС има право да прецени и актуализира ежегодно изискванията и финансирането на инфраструктурни проекти, отчитайки наличните финансови средства във фонд „Научни изследвания“ на АУ.

Чл. 6. (1) Условия и ред за финансиране на проекти в конкурса „Подкрепа на публикационната дейност”.

1. УС на ЦНИТТЗИС има право да прецени и актуализира еднократно в началото на годината изискванията и финансирането на подкрепата на публикационната дейност на изследователи от АУ, отчитайки наличните финансови средства на АУ за наука.

2. Средствата за конкурса „Подкрепа на публикационната дейност” се използват за финансова подкрепа само на публикации в списания и материали от международни конференции, реферирани в SCOPUS и/или Web of Science.

3. Заявленията за кандидатстване по конкурса трябва да бъдат адресирани до УС на ЦНИТТЗИС и да бъдат придружени с документ, удостоверяващ, че публикацията е приета за публикуване от съответното научно издание.

4. По решение на УС може да се финансират:

а) такса за участие и/или разходи, свързани с командировка на преподавател от АУ за участие в конференции, симпозиуми и други важни научни форуми с устен доклад или постерна презентация,

материалите от които се реферират в Scopus и/или WEB of Science (с предимство се ползват тези в кuartил 1 и 2).

б) такса за публикуване на статии в списания, реферирани от WEB of Science и/или Scopus, съгласно с таксите на съответното списание.

в) индивидуален и университетски членски внос в професионални научни мрежи и организации и др.

5. Кандидатстването за финансиране в конкурса „Подкрепа на публикационната дейност“ е ограничено до два пъти годишно на преподавател от АУ.

Чл. 7. (1) Условия и ред за финансиране на проекти в конкурса за финансиране на прояви, свързани със спортната художественотворческа дейност и студентското научно творчество:

1. УС на ЦНИТТЗИС взема решения ежегодно за направленията за финансиране на прояви, свързани с художественотворческата, спортната и научната дейност на студентите в АУ.

2. Направленията в конкурсите могат да бъдат следните:

а) студентско научно творчество;

б) художественотворческа дейност;

в) спортна дейност;

г) ежегодно се финансира проектът “Озеленяване, благоустройство, реконструкция и инвентаризация на дендрологичния парк в Аграрния университет – Пловдив”.

ГЛАВА IV. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ НАУЧНИТЕ КОЛЕКТИВИ В НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА СЕСИЯ

Чл. 8. (1) Изискванията към научните проекти в научноизследователската сесия се разписват от УС на ЦНИТТЗИС и се публикуват под формата на *Система за организиране и провеждане на конкурс за проекти*, целево финансирани от държавния бюджет, на интернет страницата на АУ, секция ЦНИТТЗИС, и се свеждат до научните колективи на АУ. В системата са включени:

1. Срокът за представяне на проектите е до един месец от датата на обявяването на конкурса.

2. Всеки проект се рецензира от двама рецензенти, от които поне единият не работи по договор в Аграрния университет, в съответствие с Наредба № 3 на МОН от 2015 г.

3. Рецензентите депозират рецензиите в срок до 10 дни от получаване на материалите за рецензиране.

4. Хонорарът за отделната рецензия се определя от УС на ЦНИТТЗИС. Средствата за заплащане на рецензентите са централизирани и се изплащат от общо предоставената сума за тази дейност за сметка на отделени средства при обявяване на конкурса.

5. Окончателното решение за класирането на одобрените проекти се взема от УС на ЦНИТТЗИС след гласуване на неговите членове и обикновено мнозинство.

6. Договорите с ръководителите на проектите, спечелили конкурса, се сключват в 10-дневен срок след решението на УС на ЦНИТТЗИС за окончателното класиране.

7. Договорите са със срок на изпълнение от една до три години.

8. Договорът съдържа наименованието, предмета и целите на проекта, резултатите, които трябва да бъдат постигнати, показателите за наблюдение и оценка на изпълнението, предпоставките за постигане на заложените резултати, междинните и крайните срокове на изпълнение, вида и обема на дейностите, размера на отпуснатите средства за първата година и начина на отчитане и приемане на резултатите.

9. Договорът се придружава от план-програма, предварително финансово разпределение по години, план-сметка за първата година и списък на участниците в проекта.

10. За договори със срок на изпълнение над една година при положително становище на катедрения съвет и УС на ЦНИТТЗИС се сключва допълнително споразумение за следващата година, включващо актуализирана план-сметка за разпределение на средствата.

11. Одобрените средства по план-сметката за текущата година се предоставят от АУ в следното съотношение: до 50% в 7-дневен срок от подписването на договора или допълнителното споразумение, до 40% – след междинно отчитане на хода на работата по договора, и останалите 10% – след приемане на окончателния отчет по договора.

12. Ръководителите на проекти по сключените договори представят годишен научен и финансов отчет не по-късно от 10 декември на текущата година.

13. Отчетите по договорите се приемат от УС на ЦНИТТЗИС. Крайният отчет на проекта се рецензира от хабилитирано лице. Рецензията се заплаща от бюджета на ЦНИТТЗИС.

14. УС на ЦНИТТЗИС има право да прекрати финансирането при неизпълнение на ангажиментите по текущите договори и да преразпредели средствата между останалите научноизследователски или творчески колективи, изпълняващи задълженията по договорите. Такова неизпълнение трябва да бъде докладвано пред УС на ЦНИТТЗИС от Председателя на УС, като е подкрепено с необходимите доказателства.

15. УС на ЦНИТТЗИС разработва и публикува система от показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите от изпълнението на проекта.

16. Системата от показатели по ал. 15 отчита количествените и качествените аспекти на присъщата научна или художественотворческа дейност в съответствие със спецификата на АУ.

17. Показателите за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите следва да отговарят на следните условия:

1. съответствие с регионалните, националните и европейските приоритети в областта на научните изследвания;

2. измеримост;

3. ясна формулировка;

4. рационалност на измерването.

18. Системата от показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите се утвърждава от ректора на АУ и АС.

19. Оценката на проектите да включва и заключение относно осигуряването на достъп на изследователи на АУ до научна апаратура и оборудване, както и друга присъща научна инфраструктура, закупени със средства на проекта, тяхното стопанисване и поддържане, както и устойчивото им ползване.

20. В съответствие с изискванията на чл. 2, ал. 2 от Наредба № 3 от 27.11.2015 г., Приложение 1, в договорите на започващите през текущата година проекти и в допълнителните споразумения по текущите договори се включва изискването за минимална публикационна активност.

21. Колективите, участващи в научноизследователските проекти, са длъжни да публикуват резултатите от изследванията.

22. В рамките на отчетния 3-годишен период на изпълнение на проекта да бъдат подготвени и дадени за печат не по-малко от три научни публикации, реферирани във вторични литературни източници, (Google Scholar, CABI, EBSCO, AGRIS и др.), поне една от които в списания, реферирани в Scopus и /или Web of Science.

23. При проекти с продължителност 2 години минималното изискване е за две научни публикации, поне една от които в списания, реферирани в Scopus и /или Web of Science.

24. Крайният срок за представяне на копие от излезлите от печат публикации по т. 2 и 3 е до една година след завършване на проекта.

25. Във всички публикации и материали задължително да се изказва благодарност на Центъра за научни изследвания, трансфер на технологии и защита на интелектуалната собственост към АУ, както и да се упомене проектът, финансиращ публикациите (№ и година на финансиране на проекта).

Чл. 8. (1) Изискванията към ръководителите и членовете на научните колективи относно съдържанието на новите проекти се разписват от УС на ЦНИТТЗИС и се свеждат до научните колективи.

1. Ръководителите на новите проекти трябва да разработят проектните си предложения съгласно с изискванията на конкурсната сесия, като представят визията си за провеждането на конкурса и се съобразят със сроковете, посочени в графика.

2. Проектите с осигурено съфинансиране от външен източник и с ясно изразен научно-приложен и приложен характер и възможности за внедряване получават допълнителни точки с решение на УС на ЦНИТТЗИС .

3. С предимство се класират проекти, в които е мотивирано участие на студенти от АУ.

4. В съответствие с Наредба № 3 от 27.11.2015 г. на МОН ръководители на проектни предложения могат да бъдат и нехабилитирани преподаватели с научна степен „доктор“ и доказана научна компетентност и опит.

5. Отговорност на ръководителите на научните и приложни проекти е да включват в състава на научния колектив доказано квалифицирани и опитни хабилитирани и нехабилитирани изследователи от АУ.

6. В научноизследователския и творчески колектив на проектите могат да се привличат преподаватели, изследователи и докторанти от други научни организации и университети, както и студенти от АУ.

7. При неизпълнение на поетите ангажименти проектите с участието на неизправните преподаватели няма да бъдат финансирани за срока на проекта.

Чл. 9. След разглеждане от УС на ЦНИТТЗИС на проектопредложения, подадени за финансиране в рамките на съответната година, УС на ЦНИТТЗИС може да вземе решение за допълнително финансиране на проекти, извън публикуваните направления, но които се считат за приоритетни и релевантни за АУ.

Чл. 10. (1) Със средствата по договорите за финансиране на проекти за научната дейност не се финансират разходи за дейности, които не са свързани с проекта:

1. закупуване на обзавеждане, битови уреди, телефонни апарати и други подобни;

2. закупуване на работно облекло;

3. за абонамент на вестници и неспециализирани списания;

4. за заплащане на такси за участие в курсове за квалификация, компютърна грамотност, езикова подготовка и др.;

5. за допълнително заплащане на телефони и ремонт на помещения (с изключение на инфраструктурни проекти).

ГЛАВА V. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Чл. 11. (1) УС на ЦНИТТЗИС взема всички мерки за адресиране и смекчаване на рисковете, свързани с изпълнението на научните задачи в одобрените и текущите проекти, включително рисковете от състояние на форсмажор.

(2) Форсмажор: форсмажор (или непреодолима сила) означава всяка ситуация или събитие, което:

а) не позволява на които и да е от научните колективи по проектите да изпълняват задълженията си по договорите, в т.ч. поради въведено извънредно положение в страната;

б) е било непредвидимо, изключително и извън контрола на научните колективи в текущите проекти:

- не се дължи на грешка или небрежност от тяхна страна и/или

- се оказва неизбежно, въпреки че се упражнява надлежно старание то да бъде избегнато.

(3) Всяка ситуация на форсмажор трябва да бъде официално обявена от УС на ЦНИТТЗИС до всички ръководители на проекти, като се посочва естеството, вероятната продължителност и предвидимите ефекти. Трябва надлежно да се посочат и нормативните актове

(национални, институционални, международни), които разпореждат и регламентират форсмажорната ситуация.

(4) УС на ЦНИТТЗИС осигурява вписване в договорите на проектите на изискванията към ръководителите на проекти и научните колективи за механизма за действие при настъпване на форсмажорни обстоятелства.

(5) УС на ЦНИТТЗИС и ръководителите на научни проекти в АУ трябва незабавно да предприемат всички необходими стъпки, за да ограничат или смекчат евентуалните щети поради форсмажор:

а) УС на ЦНИТТЗИС може да премине в режим на дистанционно управление на работата до отпадане на форсмажорните обстоятелства;

б) Ръководителите на проекти да документират надлежно и подробно обстоятелствата, свързани със забавянето на изпълнението на научните задачи, разписани и одобрени в работен и финансов план за съответната година, причинени от форсмажора и свързаните с него рестрикции, засягащи работата им;

в) Мерките по адресиране на форсмажора ще се решават от ръководителите на проект според инструкциите в Университета и тези на национално ниво. При осигурена възможност научните колективи в проектите могат да продължат да извършват работа в рамките на предвидените научни задачи според приетия годишен работен и финансов план. При такава възможност ръководителите на проекти могат да искат предвидените средства по пера **чрез доклад до Председателя на УС на ЦНИТТЗИС**. В доклада следва да се посочи и по кои научни задачи колективите са в невъзможност да извършат или които могат да се извършат след отмяна на форсмажора според предложен нов график и условия. **Докладът се изисква от ръководителите на текущи или новоприети проекти;**

г) При възникнали обстоятелства и проблеми ръководителите на проекти да реагират адекватно и според ситуацията, т.е. ако има необходимост от отлагане на предвидени мероприятия, извеждане на опити в лаборатория или при полски условия, те да бъдат отложени във времето или техният формат да се промени, за да не се допуска риск от задълбочаване на форсмажора. Планирането на предстоящите дейности, обработката на някои научни и приложни данни/резултати, отчитането на дейности, написването на научни публикации или изпращането на доклади за бъдещи научни събития, или други дейности може да продължи;

д) При възникване на всякакви въпроси, които трябва да бъдат уточнявани от ръководителите на проекти, те трябва своевременно да се изпращат под формата на доклад до УС на ЦНИТТЗИС, за да може максимално бързо да се вземат адекватни решения, като същите се изпращат по електронен път;

е) Ръководителите на проекти да се информират регулярно за трудности при извеждането на научните задачи и доброто управление и разходване на предвидените годишни финансови средства. При необходимост да докладват на УС на ЦНИТТЗИС;

ж) Ръководителите на текущи проекти предприемат всички възможни действия, за да възобновят изпълнението на споразумението и годишния работен и финансов план възможно най-скоро след отпадане на форсмажора;

з) УС на ЦНИТТЗИС може да съгласува с ректора на АУ текст на насоки към колективите на текущите проекти във връзка с продължаване работата на проектите при форсмажорни обстоятелства. Насоките и/или други съобщения да бъдат публикувани своевременно и на интернет страницата на АУ – Пловдив, секция *Наука*.

(б) Ръководителите на проекти могат да поискат насоки за действие на проекта при форсмажор от възложителя по договора, т.е. АУ – Пловдив, включително аргументирано искане за отлагане на изпълнението на определени задачи, отлагане на отчитането на напредъка на проекта и др. В този случай след преценка на възложителя се изготвя анекс към съответния договор.

ГЛАВА VI. ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНКУРСА ЗА ПРОЕКТИ

Чл. 12. (1) Документацията за организиране и провеждане на конкурса за проекти включва:

1. Документация за оценка на проектите:
 - а) Показатели и критерии за избор и класиране на проектите;
 - б) Декларация от ръководителите на проекти;
2. Формуляри за представяне на новите проекти:
 - а) Предложение за научен проект;
 - б) Предложение за инфраструктурен проект;
3. Сключване на договори за финансиране на проекти:
 - а) Договор за научни изследвания по проект;
 - б) Договор за инфраструктурен проект;
 - в) Допълнително споразумение към научни проекти, финансирани от АУ;
 - г) Договор за разработване на внедрителски (консултантски) проекти към ЦНИ;
 - д) Договор за допълнителна подкрепа;
 - е) Подкрепа на докторантски теми.
4. Популяризиране на резултатите от научноизследователските проекти към ЦНИ (информационни листове).

Правилата и процедурата за организация, изпълнение, наблюдение и оценка на научноизследователски проекти в рамките на научноизследователска сесия на ЦНИТТЗИС на АУ е приет от Академичния съвет на негово заседание на 23.04.2020 г. с Протокол № 9.